

**КРАСНОКУТСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ОЛЕКСІЇВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ

НАКАЗ

від 26 грудня 2022 року

с.Олексіївка

№ 104

Про адаптацію учнів 1 класу у 2022/2023 н.р.

Згідно плану роботи ліцею на 2022/2023 навчальний рік адміністрацією було здійснено класно-узагальнюючий контроль 1 класу, метою якого було визначення рівня адаптації учнів, уникнення перевантаження та вимог до освітнього процесу в умовах нової української школи.

Протягом даного періоду були відвідані та проаналізовані онлайн-уроки, проведені бесіди з учителями.

Метою даного контролю було вивчення особливостей навчальної роботи й поведінки учнів на уроці, особливостей взаємин між однокласниками, стилю взаємин між учителем і дітьми, адже від того, наскільки дитина адаптується до шкільного життя залежать і подальші успіхи її в ліцеї, і психологічний комфорт у житті. У початковий період навчання дитини у першому класі важливе значення має успішність адаптаційного періоду. Створення сприятливого середовища для адаптації дитини до систематичного навчання забезпечуватиме їй подальший розвиток, успішне навчання та виховання.

Створення сприятливих умов для безболісної адаптації дітей до систематичного навчання, зняття статичного напруження першокласників при одночасному виконанні навчальних програм з усіх предметів забезпечується і оптимально складеним розкладом уроків. Так протягом дня навчальні предмети природничо-математичного і гуманітарного циклів чергуються з уроками фізичної культури, я досліджую світ, музичного та образотворчого мистецтва. Навчальні заняття, що вимагають значного розумового напруження проводяться на 2-3 уроках, бо найвища активність розумової діяльності у 1 класі припадає на цей інтервал. В цей час відбувається найбільш ефективно засвоєння матеріалу при найменших психофізичних

затратах організму. Неоднакова розумова діяльність учнів і в різні дні навчального тижня: її рівень зростає до середини тижня (середа) і залишається низьким на початку (понеділок) та в кінці (п'ятниця) тижня. Зважаючи на це розподіл навчального навантаження протягом тижня встановлюється таким чином, щоб найбільший його обсяг припадав на вівторок, середу. На ці дні до розкладу внесені навчальні предмети, які потребують великого розумового напруження або ті, які не вимагають значного навантаження, але у більшій кількості, ніж в інші дні тижня.

Початок навчання учнів є серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу: дітей, педагогів, батьків. Особливо це відчувається під час дистанційного навчання. Цьогорічні першокласники свою адаптацію проходять онлайн.

В 1 класі працює вчитель Грибенюк О.О. Має вищу освіту, вищу категорію, звання «старший вчитель», стаж роботи 37 років. Англійську мову викладає вчитель англійської мови в початкових класах Гладка В.М., має вищу освіту, стаж роботи 9 років.

Всього в класі 9 учнів – 3 дівчаток і 6 хлопчиків.

Відвідані уроки засвідчили, що вчителі Грибенюк О.О. та Гладка В.М. будують онлайн-уроки із врахуванням психологічних та індивідуальних особливостей розвитку дітей-шестирічок відповідно до програми НУШ та дотримуючись усіх вимог дистанційного уроку. На кожному уроці проводяться руханки, що включають динамічні, дихальні вправи, вправи для збереження зору, пальчикову гімнастику тощо. Всі першокласники забезпечені підручниками. Оцінюють роботу дітей формувально, результати оцінювання виражають вербальною оцінкою, домашніх завдань не дають. Створюють атмосферу доброзичливості, будують стосунки з учнями з урахуванням їх індивідуальних особливостей, рівня їх готовності до навчальної діяльності. Вчителі володіють методикою проведення ранкових зустрічей, здійснюють інтегрований підхід до використання навчального матеріалу у межах теми, вчать дітей старанно працювати, вільно спілкуватися в умовах дистанційного навчання. Як результат – діти вільно спілкуються, обговорюють теми, які пропонує вчитель. Учителі 1 класу завжди емоційно підтримують всіх дітей за успіхи, навіть якщо вони і незначні.

Протягом першого тижня навчання для дітей була характерна динаміка внутрішньої напруженості. Використання особистісного підходу допомогло суттєво знизити рівень вираженості таких симптомів-комплексів: недовіра до себе та оточуючих, страх, невпевненість, замкнутість. Учителі, практикуючи особистісно-орієнтований підхід, створили атмосферу, що сприяє відповідності індивідуальних потреб дитини освітнім вимогам. Гра, дружні стосунки чергуються з вимогливістю вчителів, що сприяє достатньо

продуктивній праці дітей. Діти практично оволоділи навичками підготовки до уроку, поведінки на онлайн-уроці, організації робочого місця, намагаються правильно користуватися підручниками, уважно слухають вчителя на уроці, сумлінно та старанно виконують завдання. Діти легко контактують один з одним, доброзичливі, в основному мають гарний настрій.

Найбільш складним періодом адаптації першокласників вважаються перші 4-6 тижнів навчання. Спостереження за учнями показало, що соціально-психологічна адаптація проходить в класі по-різному. Певна частина учнів адаптувалась протягом 1 місяця навчання – відносно швидко освоїлись у новому колективі, привітні, доброзичливі, з бажанням і без напруги виконують завдання, хоча інколи і виникають певні складності або в контакті з дітьми, або у стосунках з учителем, так як їм ще важко виконувати всі правила.

Кириленко Єва. Відповідально виконує завдання і дотримується зобов'язань. Активно бере участь у заняттях. Виявляє велику ініціативу і самостійність. Є працьовитою і витривалою на шляху до мети. Культурна, ввічлива і дружня. Добре читає, пише, рахує. Бере активну участь у різноманітних конкурсах.

Москалюк Богдан. Творчо і безконфліктно працює в колективі. Завжди активний, із задоволенням і правильно відповідає на запитання вчителя. Старанний, уважний, має добре розвинену пам'ять. Теж добре читає, пише, рахує. Бере активну участь у конкурсах

Заєць Олександр. Має гарну пам'ять, швидко запам'ятовує навчальний матеріал. Виявляє логічне мислення. На уроках завжди уважний, активний. Але іноді через надмірне хвилювання починає помилятися і відчувати себе невпевнено.

Дрозд Мілана. Має добрий загальний розвиток. Скромна, весела, стримана, врівноважена, дисциплінована. Користується повагою та авторитетом серед однокласників. Завжди добросовісно виконує всі завдання.

Кравченко Ростислав. Вміє висловлювати власну думку усно. Мовлення виразне, емоційне. Учень має розвинену довільну увагу, вільно переключається із одного виду діяльності на інший, зосереджуючи увагу на суттєвих фактах. Має хорошу пам'ять. Але потребує постійного контролю з боку дорослих. Не зовсім впевнений у собі, не завжди виявляє бажання відповідати.

Пономарьов Артур. У навчальній діяльності виявляє неповні можливості. Не завжди зосереджений і уважний під час виконання завдань, потребує контролю з боку дорослого. Зосередженим буває тільки тоді, коли робить щось цікаве для себе. Хлопчик товариський, має друзів серед однолітків, завжди знаходить з ними спільні інтереси.

Ревака Назар. Завжди жвавий, активний на уроках. Має розвинену пам'ять, широкий кругозір. Кмітливий, швидше за інших може зорієнтуватися з усною відповіддю. Але не вміє розподіляти увагу, часто відволікається. Усно працює добре, а письмо викликає труднощі. Це пов'язано з недостатньо розвинутим емоційно-вольовим контролем: хлопець не доводить розпочату справу до кінця, шукає легких рішень. Ці особливості заважають йому.

Гладкий Богдан. Тихий, скромний, не конфліктний, трудолюбивий. Старається навчатися, добросовісно виконує всі завдання. Добре читає, рахує. Відповідає завжди обдумано. Любить брати участь в конкурсах.

Благадир Кіра. Уважна, зосереджена, спокійна, позитивна. Добросовісно виконує всі завдання. На уроках старається, відповідає із задоволенням. Але через певні вади мови (вимовляє не всі звуки) іноді не впевнена у своїх можливостях.

На уроках математики найбільш активними є: Москалюк Б., Кириленко Є., Дрозд М., Заєць О., Гладкий Б.

За якістю читання найкращі: Москалюк Б., Кириленко Є., Благадир К., Дрозд М.

Всі учні, крім Реваки Н., зошити ведуть охайно, стараються, виконують всі роботи.

Найактивніші учасники конкурсів: Москалюк Б., Кириленко Є., Гладкий Б.

Аналіз відвіданих онлайн-уроків та вивчення освітнього процесу у 1 класі показав, що учителі домагаються позитивного ставлення учнів до навчання. На уроках використовують презентації, онлайн-картки, навчальні ігри, відео-ролики. Враховують психологічні особливості учнів, їхні реальні навчальні можливості, стимулюють позитивне ставлення дітей до навчальної діяльності, формують позитивну мотивацію школярів. Використовуючи різноманітні форми роботи вчать дітей самостійно міркувати, допомагати товаришам, відчувати підтримку, нести відповідальність за спільно прийняте рішення. Педагогічна оцінка учнів вчителями тактовна, не акцентована на невдачах дитини, а створює сприятливий емоційний фон для подолання труднощів.

Перші тижні навчання в 1-му класі – важливий етап для створення в класній спільноті атмосфери прийняття, довіри, взаємозацікавленості, бажання слухати одне одного, висловлюватися. На цьому етапі закладаються основи для усної взаємодії учителя з учнями та учнів між собою. Саме тому багато уваги вчителі приділяли знайомству, коротким розповідям про власні захоплення, улюблені ігри тощо. Особливо цьому сприяють ранкові кола, які проходять кожного дня перед уроками. Велика увага приділяється ігровій, проектній та дослідницькій діяльності.

Все це позитивно впливає на соціалізацію дітей, бо між дітьми виникають товариські стосунки, що сприяють формуванню у них дисциплінованості, почуття обов'язку та інших якостей, потрібних учням для успішного співіснування в шкільному середовищі. Проведена робота показала, що діти жваві, енергійні, згуртовані. Не зважаючи на те, що спілкуються в основному дистанційно, поступово здружилися, навчилися прислухатися один до одного, допомагати, підтримувати. Тому можна вважати, що період адаптації до нових умов, тобто до навчання, проходить добре. Учні можуть проаналізувати свої вчинки і вчинки інших людей, стають відповідальнішими, розкутішими. Вони добре розпізнають свої емоційні стани, сприймають емоції інших. Хоча деякі учні проходять більш тривалу адаптацію і мають ще певні труднощі.

Більшість дітей адаптувалися до навчання протягом перших двох місяців, швидко влилися в колектив, освоїлися, у них майже завжди гарний настрій, вони доброзичливі, сумлінно і без напруги виконують всі вимоги вчителя. Але не всі учні ще вміють зосереджено слухати вчителя, окремі учні потребують постійного контролю, систематичних нагадувань і спонукань з боку вчителя. Таким учням приділяється більше уваги та індивідуальної підтримки учителя.

Для виявлення ступеня адаптації першокласників до нових умов та виявлення дезадаптації було проведено діагностування за методикою Г.Чуткіної, у якій виділено 3 рівні адаптації дітей до навчальної діяльності. Звернімо увагу на їх зміст і основні показники.

Високий рівень адаптації. Першокласник позитивно ставиться до навчання: правила і вимоги сприймає адекватно; навчальний матеріал засвоює легко; глибоко і повно оволодіває програмовим матеріалом, розв'язує ускладнені задачі, чемний, уважно вислуховує вказівки, пояснення вчителя; доручення виконує охоче й сумлінно, без зовнішнього контролю; виявляє високу зацікавленість до самостійної навчальної роботи, готується до всіх уроків; має у класі позитивний статус. Таких учнів у 1 класі виявлено шестеро. Це – Москалюк Б., Кириленко Є., Дрозд М., Гладкий Б., Засць О., Благадир К.

Середній рівень адаптації. Першокласник позитивно ставиться до навчання: відвідування уроків не викликає в нього негативних переживань, розуміє навчальний матеріал, коли вчитель пояснює його досить детально і наочно; засвоює основний зміст програми з усіх предметів, самостійно розв'язує типові задачі; зосереджений і уважний під час виконання завдань, доручень, вказівок учителя, разом з тим потребує контролю з боку дорослого; зосередженим буває тільки тоді, коли робить щось цікаве для себе; майже завжди готується до уроків і виконує домашні завдання;

доручення виконує сумлінно; дружить з багатьма однокласниками. До них відносяться троє інших учнів: Ревака Н., Кравченко Р., Пономарьов А.

Низький рівень адаптації. Першокласник негативно або байдуже ставиться до навчання: часто скаржиться на здоров'я, погане самопочуття, в нього переважає пригнічений настрій; спостерігаються порушення дисципліни; матеріал, який пояснює вчитель, засвоює фрагментарно; самостійна робота з підручником викликає труднощі, під час виконання самостійних завдань не виявляє до них інтересу; до уроків готується нерегулярно, потребує постійного контролю, систематичних нагадувань і спонукань як з боку вчителя, так і з боку батьків; може зберігати працездатність і увагу за наявності тривалих пауз для відпочинку; для розуміння нового матеріалу і розв'язування задач за зразком потребує значної допомоги вчителя; доручення виконує під контролем і без особливого бажання; пасивний, близьких друзів не має. Цей рівень адаптації не притаманний учням 1 класу, вони його успішно всі подолали.

Отже, в цілому рівень адаптації першокласників до навчання є достатній. Учні, які мають середні показники, потребують подальшого супроводу з боку вчителів та батьків.

Виходячи з вищевказаного

НАКАЗУЮ:

- 1.Вважати процес адаптації в 1-му класі задовільним.
- 2.Класному керівнику 1 класу Грибенюк О.О. та вчителю англійської мови Гладкій В.М.
 - 2.1.Продовжувати формувати в дітей навички самоконтролю, самоорганізації.
 - 2.2.Постійно підтримувати контакт з батьками, особливо тих учнів, що мають середній рівень адаптації, відзначати певні зміни у поведінці, навчанні дітей.
 - 2.3.Під час проведення занять продовжувати здійснювати індивідуальний підхід до учнів, у яких виникають труднощі в період адаптаційного процесу.
 - 2.4.Продовжувати роботу по прищепленню навичок поведінки на онлайн-уроках.
 - 2.5.Прагнути створити дружній колектив.
 - 2.6.Виховувати повагу до дорослих та однолітків.
 - 2.7.Прищеплювати основи здорового способу життя, дотримання правил особистої гігієни.
 - 2.8.Прищеплювати відповідальне ставлення до своїх доручень та обов'язків.
- 3.Контроль за виконання наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Любов КВЯТКОВСЬКУ.

Директор ліцею

Альона ЖЕЛНОВАЧ

З наказом ознайомлені:
Любов КВЯТКОВСЬКА
Олена ГРИБЕНЮК
Валентина ГЛАДКА